

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6 — 50
mesec 2 — 20

V upravnishvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1 — 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narodno in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 166.

V Ljubljani, v torek, 22. julija 1902.

Letnik XXX.

Shod na Jesenicah.

Že včeraj smo kratko omenili, s kolikim vpehom se je vršil v nedeljo shod »Katoliškega političnega društva za radovljjski okraj« na Jesenicah. Tam se je zopet videlo, s kolikim navdušenjem nastopa katoliško-narodna stranka kot prava učiteljica ljudstva.

Otvoril je shod č. g. duhovni svetnik župnik Ažman, ki je pojasnil, kolike krivice so hoteli združeni liberalci napraviti našim poslancem v deželnem zboru in da so se katoliško-narodni volivci uprav oddahnili, ko so naši poslanci z odločno roko prebili vragov ris. S svojimi poslanci se zlagamo, njihov nastop odobrujemo. (Živahno odobravanje.) Govornik mej živio-klici zborovalcev pozdravlja državna poslanca gg. dr. Susteršiča in Pogačnika.

Državni in deželni poslanec gosp. Pogačnik je v daljšem govoru razvijal težnje kmetijskega stanu, posebno kmetijske zadruge, ter je omenil, da je nekako sumljivo, da je sedaj židovsko časopisje v tej zadevi tiho.

Iskrene besede govornikove so našle iskren odmev mej zborovalci, ki so opetovano odobraval razne točke njegovega govora, posebno o nastopu katoliško-narodnih poslancev za ljudske koristi. Govornik je povdarjal, da katoliško-narodna stranka ne bo mirovala prej, dokler z enakimi bremenami ne dobi ljudstvo tudi enake pravice.

Poslanec dr. Susteršič je v svojem govoru liberalno politiko korenito osmešil. Kdor bi politiko sodil po »Slov. Narodu«, dejal je gospod poslanec, ta bi se moral čuditi, da sem sploh še na Kranjskem. Po »Narodu« me prekladajo, kakor žakelj moke. Enkrat me pošiljajo v Svico, potem na Dunaj in zadnji čas so me poslali pol na Dunaj, pol v Rim. Rekli so, da sem hotel k nuncijaturi za uradnika. Ko sem čital to oslarijo, smejal sem se. »Slovenec« je ovrgeto to »Narodovo« laž in »Narod« je hitro pričel: »Torej Susteršič ostane, prosil je za službo, pa je dobil ni, pa tudi papežev nuncij ga ne mara.« Papežev poslanec mora torej po tej trditvi »Narodovi« občeovati z liberalnimi poslanci in »inteligenco« od Trsta do Maribora bo »Narodove« izmišljotine svoje žive dni verjela. Se le na sodni dan bo videla, kaj je resnica, takrat, ko se bo ločili v ovce in kozle in bom kozlom lahko povedal, da so se pustili nalagati na

svoje stroške. Gorenjec pravi, da gotovim ljudem ni pomagati. ako se jim tudi skrampom pušča, tako tudi »Narodovcem« ni pomagati.

Izjavljam pa, da jaz sploh za nobeno službo prosil nisem, ker jaz sploh uradnik biti nočem. Jaz hočem biti neodvisen, kot tak hočem služiti slovenskemu ljudstvu. zato sem si tudi izbral odvetniški poklic, za katerega dosego sem se sam trudil in me ni duhovščina živela, kot dr. Tavčarja. (Viharno odobravanje.) Kako se kot uradnik ne služi ljudstvu, pokazalo se je mej liberalci. Trgati se za službe prepustim liberalcem. Jaz nočem biti od nikogar, razven od svojega Boga, odvisen, tudi od papeževega nuncija ne!

Govornik je na to pojasnil stališče in nastop katol. narodnih poslancev pri raznih glasovanjih v postavodajalnih zastopih, posebno proti davku na vožnje listke, pri kateri točki so predlagali, da se na III. razred ne naloži davek, a so liberalci na čelu jim dr. Ferjančič glasovali in celo govorili za ta davek. Pojasnil je stališče stranke glede novih kanonov, kar je že v delegaciji izjavil, da mora biti za nove kanone le, ako se ljudstvu s splošno brambeno dolžnostjo, da tudi enako pravico — splošno volivno pravico. Ne išče naj se za take stroške denarja pri ljudstvu, ampak pri milijonarjih, kajti novi topovi ne pomagajo nič, ako za njimi stoji narod beračev. Vlada naj uvidi, da je treba kmetiskemu stanu nujno pomagati, kajti na ljudi, ki se od kmetijstva žive, pride sedaj počez dohodka le 30 v. na dan. On je glasoval proti novim kanonom in »Rudeči Prapor« s svojo nasprotno trditvijo ni resnice pisal.

Dolžnost njegova je nastopati odločno za ljudstvo in ne pobirati »drobtin« od vlade, kar, kakor je »Narod« pisaril, delajo liberalci. V istem času, ko je »Narod« to izjavo o drobtinah poslal med svet, postal je doktor Ferjančič nadsvetnik, Plantana pa je prosil za notarsko službo na Dunaju, a dunajski notarji so se zahvalili za njegov poskus. Kranjski notarji so za to še vedno tako srečni, da imajo Plantana za predsednika svoje notarske zbornice.

Govornik se je ozrl na znani dopis v resnih političnih krogih neznanega »Parlamentarja«, ki pravi, da dr. Tavčar kot lev grivo stresa. To se zdi govorniku nemogoče,

ker Tavčar v političnem življenju kmalu ne bo imel veliko las.

Katol. narodni poslanci ne bodo več pustili, da bi kdo pometal z njimi, da dosežejo pravico, porabili bodo najskrajnejša sredstva. (Klici: Tako je prav! Dolgotrajno ploskanje.) Mi se nobenih postavnih sredstev ne bomo ustrašili, kadar se gre za to, da se da ljudstvu splošna volivna pravica. Ljudstva se naši nasprotniki boje. Ljudstvo se jim mora pokazati, ono naj pove, da je solidarno z nami.

V Ljubljano, glavni tabor liberalizma, se bo sklical shod slovenskega ljudstva, ki bo pod milim nebom, kakor ga je Bog ustvaril, protestiralo proti vnebovpijoči krivici, ki se mu godi. (»Mi pridemo!« pričeli so zborovalci klicati ob teh besedah. »Živela splošna volivna pravica!«)

»S posebnimi vlaki se pripeljemo!« vršalo je mej zborovalci.

Dr. Susteršič pojasnjuje potem svoj govor o uradništvu, zaradi katerega mu očitajo, da je uradnike silno razžalil. Da žro iz žepov ljudstva, ni dejal vsem uradnikom, ampak nekemu posamezniku. Njegova priča je stenografski zapisnik dež. zbora. Posameznim uradnikom ni dejal nič, pač pa sistemu. On jih ni psoval, ampak povedal je ljudske težnje, kakor je njegova dolžnost. Da je treba v nekaterih uradih uradništvu zmanjšati, je očitvidno n. pr. pri finančni prokuraturi, kjer je odločno preveč uradnikov.

Uradniki sami vedo, da bi dobrega uradnika ljudstvo najraje po rokah nosilo, da pa ne more tistega uradnika, kateremu je evangelij »Narod«, na katerega tudi baron Hein precjé dá. Prilika bo še dana, da bomo tudi baronu Heinu povedali, kar mu gré. Naj se nas le veseli! On se je pustil sedaj slovesno sprejemati v Kranju. Pripočam mu, naj gre hitro še v Višnjo goru (Burna veselost). Enkrat pa naj pride mej ljudstvo, pride naj na ljudski naš shod, in slišal bo, kaj mu bo ljudstvo povedalo. Z zastavami v Kranju ne bo nikogar premotil. Jako visok gospod, ki je višji od barona Heina, je cesarju dejal: »Baron Hein ne spada v kranjsko deželo, ker on ljudstvo ne ljubi«. Sedaj pravijo njegovi prijatelji, da ga bomo še obdržali nekaj časa »za kazen«. No, mi bomo videli, za koga bo večja kazen, če mej nami ostane, za njega ali za nas. (Hrupna veselost.) Mi se od njega strahovati ne bomo dali (Demonstrativno

burno ploskanje), ali naj se ozira na ljudstvo, ali pa mu bomo delali take težave, da bi bilo zanj boljše biti v vicah, nego na Kranjskem. Pri tem nas krepi zavest, da je vsa kranjska dežela za nami v boju, ki nam je bil usiljen. Premisli naj si torej baron Hein svoj položaj! Če hoče biti z ljudstvom, ga bo ljudstvo ljubilo in pozabljen bo preteklost, sedaj ga pa nima rado. Krene naj na boljša pota, kajti ni lepšega razmerja, kakor ako ljudstvo poglavarja ljubi, in ni hujega, kot če uživa nezaupanje. Liberalci ga ne bodo rešili. Teh se mu ni treba nič bati; ako izpolnjuje svojo dolžnost napram ljudstvu, branili ga bomo mi s svojimi životi.

Nato se je ozrl dr. Susteršič na liberalne grožnje, da sedaj ne bo podpora. Dejal je, da je dež. odbor že izkušal, kako bi to pričel izvrševati pri uravnavi Mirne. A v dež. odboru je ta namen padel v nič, kajti celo poslanec Schaffer je bil toliko pameten, da se je postavil na stališče, da bi, ako deželni odbor ne stori tega, kar je njegova dolžnost, ne bila krivda »kalkalcev«, ampak večine deželnega odbora. V deželnem odboru je bil torej dotični predlog poslanca Povšeta sprejet. Če bo dež. odbor kedaj drugače ravnal, vemo, koga bomo prijeli.

Dr. Susteršič se je ozrl nekoliko tudi na »Narodovo« vest, da mu je odbor za osuševanje barja izrekel nezaupnico. Ako bi bilo samo od dela tega odbora odvisno, bi bilo barje vedno mokro. Naša stranka se je v prvi vrsti potegovala za osuševanje barja in ona ima za napredek del največjih zaslug. Dotični spisi so leta in leta ležali v kmetijskem ministerstvu in govornik je izposloval od tedanjega ministerkega predsednika Gautscha, da je zapovedal, da mora biti akt rešen v 48 urah. Naši poslanci so bili, ki so dosegli vladno izjavo, da je pripravljena znatno svoto prispevati. Liberalci niso izposlovali niti tistega knofa, o katerem dr. Tavčar govori. Zaupanja Jelovškovega govornik ne mara.

Govornik je končal s krepkim pozivom na zborovalce, in ti so navdušeno klicali svojemu poslancu: »Prav ste storili v deželnem zboru! Mi hočemo vztrajati za vami!«

Po govoru se je č. g. duhovni svetnik zahvalil poslancema za poročili. V čast je dr. Susteršiču, dejal je gospod Ažman, če

LISTEK.

V Toplice.

(Konec.)

Prav zadovoljen z vsem, kar sem videl in slišal, sem se vrnil s Trnave v Pieščane. Celo natak na kolodvorski restavraciji in žena železniška uradnica me nista dosti ujezila, ker nista hotela umeti nobenega jezika razen madjarščine. Šovinizem nekaterih ultra-Madjarov presega vse mere in oblike geometrije. Dobro, da sem si v štirih tednih toliko najpotrebnejših izrazov njih jezika prisvojil, da si znam jesti poklicati in vozni listek dobiti, tako da izlahka križkrazem prehodim vso Madjarijo. (Čuje se od strani, da želijo Madjari Ogrsko prekrstiti v Madjarijo in s tem nemadjarke narode še bolj stisniti pod svoje samosilje.)

Gospod urednik, pri koncu sem, dasi bi imel še premnogo napisati. Že tako je moje

dopovedovanje odviše naraslo. Bojim se vaše nejevolje. Vendar si ne morem kaj, da ne bi tu pritaknil, kako Slovaki sodijo o našem kranjskem razporu. Časnik »Národné Noviny« je priobčil več dopisov o »sjazdu slovenskyh novinárov« v Ljubljani. Vse jim je bilo močno všeč na Slovenskem, samo nekaj ne. »Škoda, že Slovinci delia sa na liberalov a konservativcov. Liberalismus, najmä aky vidime ho v Rakúsko - Uhorsku, je pre Slovanov črtovo dielo. Stlpmi liberalizmu su »N. Fr. Presse« a »Pester Lloyd« — nuž nechajme homy tymto. U Slovincov, je nadeja, on ani nebude dlho mylit dobrych ljudi. Od seriosnych predstaviteľov mladeže, akym je n. pr. Janko Pollec, ktoreho ako rečníka molí sme si zachovať s lublianskecho banketu — počul som už zatracovat, že narod delí sa na liberalov a klerikalov.«

Vaš cenjeni list, ki na veselje vsestranski napreduje, mi je dosti redno prihajal. Pro-

senetila me je izprva eksplozija v deželnem zboru, a kakor zdaj stvari na Kranjskem stoje, zlasti po zadnjih volitvah, je moralo prej ali slej počiti. Treba le odobrati odločni nastop naših poslancev, ki so liberalni nemško-slovenski koaliciji zmešali kvarte. Katoličani smo s svojo politiko pohlevnih čibek že neizmerno izgubili. Prav nič ne škodi, da se enkrat odpre močnejši register. Znaprej bodo v deželnem zboru razmere bržkone boljše, kakor je med fanti mir, kedar so se enkrat pošteno zravšali. Saj ni prijetno, sedeti vseskozi pod oblaki, ki so z elektriko prenapolnjeni.

S tem se poslovim od Vas, gosp. urednik, in od čislanih čitateljev, kmalu se bom tudi poslovil od toplice, ker sem dopolnil predpisano število 28 kopeli in še dva navrgel. Počutim se boljše, popolnega zdravja pri tej bolezni tako ni pričakovati, ako je že zastarano; inklinacija vedno ostane in protin bolnika danes ali jutri zopet potlači. Prepri-

čal sem se pa, da so tukajšnje kopeli od sedmih, ki sem jih poskusil, res najmočnejše in najizdatnejše ter je njih svetovna slava opravičena.

Domov ponesem pa tudi mnogo spominov na »žid«-ano Ogrsko in na dobre dolgolase Slovake, katerim želim samo navdušenih in vztrajnih voditeljev, pa dušnih pastirjev takega značaja in narodnega čuta, kot je državni poslanec župnik Kólar. Zaveznica ogrskega kraljestva, ki se »marijansko« imenuje in jo Slovaki v lavretanskih litanijah s posebnim naslovom: »Patronko krajiny uhorskoj, oroduj za nas!« na pomoč kličejo, ne bo zapustila tega pobožnega naroda.

Kdor se tedaj želi pozdraviti, razvedriti in, ako ga denar tišči, na prav legak način iznebiti se ga, — hajd v Toplice! II.

ga liberalci sramota. Z ljudstvom navdušeno gremo za njim!

Na predlog gospoda Petra Rozmana so bile soglasno sprejete naslednje resolucije:

Volivci, zbrani na javnem shodu, izrekajo svoje neomajano zaupanje dr. Susteršiču in Pogačniku in drugim udom katoliško-narodnega kluba.

Izrekajo svojo zahvalo dr. Susteršiču in tovarišem za možati in pogumen nastop v deželnem zboru za ljudske pravice proti neprijateljem delavskega ljudstva.

Z vso vnemo odobravajo njihov nastop za direktno, tajno in splošno volivno pravico. Proč s trohlijenimi privilegijami nekaterih stanov!

Poslanci se naprosijo, da delajo z vsemi silami za starostno zavarovanje.

Gromoviti živio-klici poslancem so doneli, ko je izrekel gospod Rozman resolucije in nobena roka se ni dvignila proti.

Shod je zopet pokazal, da je katoliško-narodna stranka prodirajoča stranka, ker je v pravem pomenu besede ljudska stranka.

Z živio-klici na presvitlega cesarja se je zaključil shod.

Štajerski deželni zbor.

Danes se prične v štajerskem deželnem zboru razprava o premembi volivnega reda. Včeraj smo že omenili, kako hoče liberalna večina le za-se premeniti volivni red. Tako n. pr. bi mesto Gradec po novem volivnem redu imelo 8 poslancev, dočim imajo štajerski Slovenci, ki tvorijo tretjino prebivalstva v deželi, tudi le osem. „Grazer Volksblatt“ piše: Bliža se dan odločitve. Kmetje in obrtniki so pričakovali, da se jim razširi volivna pravica, toda zgodilo se bode ravno nasprotno, ako obvelja ta »reforma«. Konservativni kmečki poslanci pridejo danes vsi v zbornico, da se upro liberalnim mahinacijam ter zahtevajo, da se število kmečkih poslancev pomnoži, število zastopnikov v veleposestvu pa skroji od 12 na 6. Današnja seja bode gotovo živahna. Toda liberalci so liberalci le za-se, proti drugim so Krutorigovi.

Češko-nemška sprava.

Razna poročila naglašajo, da se vlada mnogo trudi, kako bi poravnala napete razmere med Čehi in Nemci. Te dni utegneta avstrijska in ogrska vlada dovršiti obravnave glede carinskih tarifov in avstro-ogrske carinske in trgovinske nagodbe. Obe vladi upata, da čimprej vladarju v Islu poročata o ugodnem vspehu pogajanj. Na jesen potem vladi parlamentoma predložita gotovo nagodbo in carinske pogodbe z Nemčijo in Italijo. Da pa avstrijska vlada dobi gotovo večino v zbornici, mora češke poslance kakor-koli pomiriti in zadovoljiti. Do državnega zbora je seveda nemogoče, da bi bilo rešeno češko-nemško vprašanje v cellem obsegu. Čehi za sedaj zahtevajo, da bi se v čeških okrajih vpeljala češčina kot notranji uradni jezik. Ako se to posreči, potem je v državnem zboru zagotovljeno mirno delo. Na Nemcih je torej, ako pritrjuje opravični zahtevi, ki Nemcem ne škodi, a državi koristi.

Črnogorci in Turki.

Črnogorski poslanik Bakić se je pri Turški vladi pritožil, da so Turki in Albanci dne 29. junija udrli na črnogorsko zemljo ter ustrelili dva Črnogorca. Turška vlada pa odgovarja, da je 2000 Črnogorcev udrlo na turško ozemlje. Kdo torej trdi resnico? Turški sultan pa je moder mož, ki si pomaga iz vsake zadrege. Obljubil je Bakiću, da odpokliče komisarja Hamdi pašo ter pošlje odločnega Šemsi pašo, da se na lici mesta prepriča, kdo je prekoračil mejo. To je stara turška pesem.

Prusi in Poljaki.

Večina sedanje pruske dežele je bila pred stoletji slovanska. Imena rek, krajev, gora, celo oseb kažejo, da so Germani le s kruto silo zatrli slovanske rodove. Ostalo pa je še na vzhodu nekaj milijonov Poljakov, ki so Prusom na potu proti vzhodu. Z vsemi sredstvi skušajo Prusi še te ostanke slovanske zemlje pridobiti za mater Germanijo. Ponemčujejo v šoli in uradih, a poljski rod

le živi. Poskušajo sedaj z denarjem. Milijone so že izdali, da pokupijo poljska zemljišča in jih dadó nemškim družinam. Vsaka nova nemška družina stane nemško državo 8000 do 10.000 mark in še več. Naravno, da se Poljaki branijo. Ustanovili so poljske banke, ki nakupujejo propala posestva ter oddajajo svojim rojakom. In Prusi se še šundijo, ako svet ne hvali njihove človekoljubnosti.

Francoski kulturonošci.

Prejšnje francosko ministerstvo Waldeck-Rousseau je pričelo boj proti redovniškim šolam, ki vzgajajo večino francoske mladine. Z eno črto je prepovedalo 135 šol. Sedanji ministerski predsednik Combes je izdal nov ukaz proti redovniškim šolam, katerih je še do 2500. Minolo nedeljo je rekel ta kulturonošec pri nekem banketu: »Prevzeli smo vladne vajete, da zabranimo nevarnost, ki preti republikli vsled redovniških šol. Storili bomo svojo dolžnost, četudi nas črnijo.« Torej redovniške šole na Francoskem niso slabe, ampak preveč verske, in to ni liberalcem všeč! Po zakonu iz l. 1886 je smel na Francoskem vsakdo ustanoviti šolo, le da je to naznanil vladi. Novi zakon od lanskega leta pa prepoveduje vsako šolo, ako je le en učitelj na šoli redovnik. V francoski zbornici so bile minule dni viharne seje. Konservativci Cochin in liberalni republikanec Aynard sta vladno interpelirala zaradi novega ukaza proti redovniškim šolam. Radikalna levica pa je razbijala po klopeh, da Aynard ni mogel končati svojega govora proti vladi. Ko pa je min. predsednik Combes zahteval, da odgovori na interpelacijo šele na zimo, ropotala je opozicija. Celo protestanški »Temps« svari vladno piščo: »Ali je to prava taktika, ako vlada vedno podžiga proticerkveno gibanje. Cerberus, to je radikalna levica, kaže zobe, pa mu vlada vrže v žrelo nekaj redovnic in menihov.« Ta list gotovo ni prijazen katoliški cerkvi, a boji se, da bi končno ljudstvo preobjedlo redovnikov in zahtevalo še druge hrane, kakor se je to zgodilo za časa prve revolucije.

Angleži in Buri.

Angleži zahtevajo, da mora vsak Bur priseči zvestobo, ako hoče ostati v svoji domovini. Kaj pa, ako Buri tega ne store? Če jih Angleži spode iz dežele, pridružili se bodo Buri črnim sosedom ter pomnožili število sovražnika. Angleži ne morejo Burov za vedno obdržati v ječah ali jih na ladijah prepeljati v druge naselbine. To so sedaj tudi Angleži spredeli in so zadovoljni, ako Buri brez prisege obljubijo zvestobo angleškemu vladarju. Mej Buri pa je sedaj največja razburjenost proti onim sorojakom, ki so stali v vojski na angleški strani. Sovražijo jih in nosijo posebna znamenja, da se ločijo od njih.

Iz brzojavk.

V solnograškem deželnem zboru je bila včeraj burna seja. Poslanec Hueber je hotel utemeljiti neko peticijo. Deželni glavar ga je opozoril, da vsled sklepa ne sprejme nobene prošnje več. Neki poslanec vpraša, česa se tiče peticija. Hueber odgovori, da prosi podpore za »Südmark«. Ko mu deželni glavar odreče besedo, zakliče Hueber: »To je nasilstvo!« Deželni glavar: »Pokličem Vas na red!« Hueber: »Preprečil bom sejo!« Deželni glavar: »Molčite, Vi nimate besede!« Hueber: »Sram Vas bodi!« Deželni glavar: »Mene ni sram.« Hueber: »Vi ste drugi Abrahamowicz!« — Nato Hueber skoči s sedeža, raztrga dnevni red, kosce vrže deželnemu glavarju v obraz in gre iz zbornice. — Češki deželni zbor bode dne 1. avgusta zaključen. — Lvov. Listi zatrjujejo, da se gališki deželni zbor zopet snide še-le koncem decembra in ne v septembru.

Baron Hein in liberalci.

Z Gorenjskega, 20. jul.

Somišljenik nam piše: Liberalci v Kranju so torej napravili baronu Heinu slovesni vsprejem »iz političnih ozirov«, kakor se je tudi »Narod« zavzel zanj, brž ko ste si drznili vi prst nanj položiti. No, to vse le potrjuje to, kar ste vi pisali o njem, namreč da deželni predsednik, ki bi imel biti nepristranski, strankarsko postopa. Kajti, ko bi ne bil njihov, bi ne pisali zanj filipik in mu ne prirejali ovacij. Roka roko umiva. —

Tako je bilo naše mišljenje o baronu Heinu že od nekdaj. Zato nam je bilo vsem iz srca govornjeno, ko ste v svojem listu o tem odkrito besedo spregovorili. Koder sem čul pogovor o tem, vsakdo je na vso moč odbral, da se je jelo v tem oziru enkrat neprikrito govoriti. Da je baron Hein sam zase liberalci od nog do temena, to smo vedeli, preden je k nam prišel; da se pa v politiki postavlja na strankarsko stališče, na stališče privilegirane neznatne manjšine v deželi, proti temu protestiramo in bomo protestirali! — »Narod« hoče sicer dokazati barona Heina veliko ljubezen do naše stranke, češ, da je na našo plat padlo ob cesarjevem jubileju več odlik, kakor pa na liberalno. S tem je Tavčar samó razodel »srca bolečine skrivne« svojega in Hribarjevega, ki ju je goljufalo takrat gojeno upanje kakor se je tudi sicer resno mislilo, — da bosta barona postala. Mi pa pravimo: Če nas mislite samo s križci zadovoljiti, se jako motite! Mi hočemo nepristranost drugod imeti! Občutili pa smo »ljubezen« Heinovo ob drugih važnejših prilikah tolikokrat in takó, da se lepo zanjo zadovoljimo. Potem pa pravi »Narod«, da je Hein naklonil ravnokar »Gospodarski zvezi« znatno podporo!! Kdo se ne smeje! Poznamo barona Heina naklonjenost »Gospodarski zvezi«, in poznamo in vemo še marsikaj! Zato ne bomo poljubljali več roke, ki nas tepe! — »Narod« se seveda grozno boji, da ne bi baron Hein naše dežele zapustil. Ni čudno! Liberalci zgube potem svojega najboljšega zaščitnika. Da jim je pri tem slovenska narodnost — kateri Hein kratkomalo ni prijatelj — deveta briga — to se razume. Saj so vrgli vse nekdanje idejale v kot; idejal jim je samo še »farska gonja«. Mi pa rečemo le toliko: Naj baron Hein le med nami ostane! Toda to naj ve, da se ne bomo več obnašali kot šolarčki prvega razreda, ki svoje ročice pohlevno na klopi držé, kakor smo se doslej, in zató tako mirnega življenja, kot ga je imel do slej, ne bo imel več v naši lepi deželi!

Eldorado davčne administracije.

Iz kamniškega okraja, 21. jul. Kaj počenja komisija za osebno dohodarino v političnem okraju kamniškem z duhovniki, mora izvesti širša javnost! Kar je leta bilo verjetno in tudi potrjeno, je letos postalo neverjetno. Ne vem, jeli kakšen duhovnik v političnem okraju kamniškem, da bi ne bil dobil prve dneve julija poziva, da pod kaznijo 10 kron kar v treh dneh odgovori na »dozdevanja« in »neverjetnosti«, katere je zasledila komisija v seji dne 29. maja. Več kot en mesec se jim ni mudilo poziva odpisati, odgovor so hoteli kar v treh dneh in še žugali z globo! Ali ni postaven obrok 8 dni?! In kaj so vse zasledili! Čujte, čujte! Koliko postnih dni je v letu, kolikrat torej duhovnik ribe je, kako velika in krasna so stanovanja, kako visoka je stanarina po hribih, kako lepo lego imajo farovške njive travniki in gozdi, kako rodovitno je vse, kakšne krasne dohodke prinaša živinoreja in kmetijstvo, kako duhovnik z ozirom na svoj stan in službo lahko po ceni dobi delavce, kako z ozirom na gmotno stanje župljanov duhovnik dobiva več darov za molitve, ob krtih, ženitovanjih, proste bire, kakor je napovedal itd. itd.

Kaj ne, krasne ročice? Vredno je, da se zberejo in splete iz njih venec in kot spomenica pošlje visoki vladi na Dunaj, da izve, kakšen Eldorado je na Kranjskem, da so prazne tožbe, da je treba kmetu pomagati, in če se kmetje selijo iz Kranjske in posebno iz političnega okraja kamniškega na Nemško in v Ameriko, se godi to zato, ker so se doma kruha preobjedli in so presiti. —

Gospodje tovariši, ali bi ne bilo dobro, da pošljemo te pozive svojemu poslancu za gradivo, da bo ob priliki zaropotal? Zahtevajmo toliko časa na pristojnem mestu, da se imenuje tudi en duhovnik v komisijo za osebno dohodarino, dokler nas ne uslišijo, in kadar bo volitev v komisijo, ne zamudimo, ob pravem času se dogovoriti, koga bomo volili, in vsi volimo! Na konferencah se natančneje o tem dogovorimo, da bomo vsi edino ravnali v ti zadevi!

E den izmed prizadetih.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. julija.

Naši liberalci — prvi snopič: „Liberalna vera“ velja 40 vin. Na vsakih 10 izvodov dobi se en snopič po vrhu. Udom »Obrambnega društva« se je razposlal snopič brezplačno. Knjižica se dobiva pod naslovom »Obrambno društvo« v Ljubljani. Priporočamo, naj se knjižica naroča skupno v več iztisih. V Ljubljani se knjižica dobiva v prodajalnici »Katol. tisk. društva«.

Shod v Novem Mestu. Danes nam je o nedeljskem shodu v Novem Mestu došlo

še naslednje poročilo: V nedeljo dne 20. jul. t. l. pop. ob 4 uri se je vršil v dvorani rokodelskega doma v Novem Mestu shod kat. narodne stranke, kateri je bil kljub neugodnemu vremenu dobro obiskan. Zbrani so bili možje-volivci nekaj iz stopiške in šmihelske, nekaj pa iz prečinske in mirnopedške župnije. Se celo iz oddaljenih Toplic in Vavtevasi smo zapazili nekatere. Na tem shodu sta poročala gg. dež. poslanca Josip Dular in dr. Janez Krek. Poslanec Josip Dular nam je opisal dogodke v dež. zbornici, katerih priča je bil on sam. Zborovalci so vzeli njegovo poročilo z odobravanjem na znanje. Nato je poslanec dr. Janez Krek v izbornem govoru razlagal, kakšne lastnosti mora imeti vsaka prava ljudska stranka. Naša katol. narodna stranka je izšla iz zadnjih dveh ljutih volivnih bojev kot prava ljudska stranka. Komaj je pa začela v javnem zastopu svoje delovanje v blagorin v prid ljudstva, trčila je ob različna nasprotstva, katera je g. poslanec prav temeljito pojasnil. Nasprotniki so hoteli ljudsko stranko na vsak način bagatelizirati. Tega pa ljudski zastopniki nikakor niso hoteli pripustiti. Ob koncu dveurnega govora so bili možje-volivci vnovič potrjeni v svojem prepričanju, da so si izvolili pri lanskim deželnozborskih volitvah odločne in neustrašene poslance za svoje zastopnike v dež. zboru. Izjavili so svoje priznanje in zaupanje g. Josipu Dularju in vsem poslancem katol. narodne stranke. Konečno se je soglasno sprejela resolucija: Shod kat. narodne stranke v Novem Mestu soglašajo z nastopom ljudskih poslancev ter jih pozivljajo, naj se vsikdar neustrašeno potezajo za pravice ljudstva, zlasti da ob tla vržejo dosedanj krivični volivni red za dež. zbor.

Slovenska kršč.-socialna zveza se udeleži z zastavo slavnosti blagoslovljenja zastave bratskega katoliškega izobraževalnega društva v Križah pri Trzinu dne 10. avgusta t. l. Somišljenike in somišljenice vabimo k obilni udeležbi. Kdor se želi udeležiti, naj naznani svoje ime delavskemu tajniku tovarišu Gostinčarju ali pa prodajalki v delavskem konsumnem društvu.

O d b o r.

Slovensko gledališče. Odboru »Dramatičnega društva« se je posrečilo dobiti novega ljubimca za slovensko dramo v osebi g. Karola Hašlerja, člana brnskega gledališča. Za operni zbor se je oglasilo veliko pevcev, a samo basistev, odbor potrebuje še 4 tenoriste za moški zbor, za ženski zbor pa potrebuje altistinje. Oni, ki žele vstopiti v zbor, naj se oglase pri g. dr. Staretu.

V pokoj je prestovoljno stopil nadučitelj voditelj g. Fran Raktelj. Politično mesto je razpisano do 10. prihodnjega meseca.

Zopet štrajk v Nabrežini. Klesarski delavci v Nabrežini žugajo zopet s štrajkom. Te dni so predložili svojim delodajalcem spomenico glede spremembe delavnega reda in cenika, iz katere spomenice posnemamo sledeče glavnejše točke: Deveturni delavnik in sicer: od 1. sept. do 1. nov. se ima delo začeti ob 7. uri predp. ter trajati do pol 6. pop. s poldrugournim odmorom za kosilo in južino. Od 1. nov. do 31. jan.: začetek ob pol 8. predp., konec ob pol 5. popol. s polurnim odmorom za kosilo. Od 1. febr. do 30. apr. od 7. predp. do pol 6. popol. s poldrugournim odmorom za kosilo in južino. Od 2. maja do 31. avg. od pol 6. predp. do 7. pop. z dveipolurnim odmorom za kosilo in južino. Jako ojstre določbe obsega spomenica za slučaje neopravičenega izostajanja z dela, posebno ob ponedeljkih. Izredne ure dela se morajo ddnarjem in onim, ki delajo na kontrakt, podvojeno uračunati, a v enem tednu ne sme se delati izredno več, nego šest ur. Glede plačil so klesarji sestavili obširen cenik, v katerem so določene cene za vsak posamičen izdelek. Sedanje gibanje obsega le klesarje, na pa delavcev v kamenolomih. Gospodarji so že imeli posvetovanje in je malo nade, da bi hoteli ugoditi tem zahtevam delavcev. Nekateri gospodarji izjavljajo, da raje sploh zaustavijo vse delo.

Petindvajsetletnica duhovništva so včeraj dne 22. t. m. obhajali gospodje: Majcen, gimnazijski profesor v Ptuj,

Ožgerl, župnik pri Sv. Andražu pri Ptui, Pernat, župnik v Dobovi pri Brežicah, Slavič, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju. Imenovanec sošolec bil je tudi gosp. Hebar, župnik na Spodnji Poljavi, pa njemu je okupacija v Bosni bila zabranila, da bi istočasno s tovariši vsprejel zakrament svetega reda, on je prišel na vrsto še le čez tri mesece, namreč dne 31. oktobra 1877.

Posredovanje za kmetijske moške posle. Vojno ministerstvo je dovolilo graški dobrodelni posredovalnici, da jej pošljejo vsi vojaški oddelki, ki se dopolnjujejo na Stajerskem, seznamke vojakov iz slojev kmetijskih delavcev, ki si želijo po dosluženi vojaški dobi službe kakor kmetijski posli in delavci. Posredovalnica preskrbi to brezplačno.

Hranilnica in posojilnica v Spod. Dravogradu je kupila dne 17. t. m. pohištvo, ki je bilo do zdaj kavarna ter lastnina gospe Marije Genicer. Hša stoji med cerkvijo sv. Vita in posestvom gospoda Bernardija in ima od celega trga najlepšo in najprijaznejšo lego. Lepo in prostorno poslopje bode služilo vsem namenom, katere ima posojilniško načelstvo za svoje prihodnje delovanje v Spodnjem Dravogradu.

Iz Planine se nam piše: Te dni je prišel k nam iz Rima gojenec Germanika č. g. dr. Ernest Teodor Kautsky, sin umrlega knežjega tajnika g. Teodorja Kautsky in blag. gospe Aleksandrine Graf. Rojen 3. okt. 1877 v gradu Haasberg je dovršil gimnazijo na Češkem, v Rimu 1. nov. 1901 pel novo mašo in letos dosegel doktorstvo bogoslovja in modroslovja. Okrepil se v našem čistem zraku pojde začetkom oktobra še za dve leti v Rim študirati pravo. Tako bo mlada učena glava s trojnimi doktorskim klobukom pokrita. Vrlemu rojaku — zdravje in veselo prihodnost!

Občinske volitve v Lokavcu. Piše se nam: Pred tremi tedni so se tukaj vršile volitve starišinstva skoraj enoglasno v katoliško-narodnem smislu. V soboto smo imeli volitev župana in podžupanov. Šlo je vse v najlepšem redu. Županom je že tretjič enoglasno izvoljen dosedanji, za našo občino mnogozaslужni gosp. Jožef Vidmar. Skoraj enoglasno so voljeni tudi podžupani. Le tako složno naprej!

Strelna ubila voznika in par konj. Iz Senožec se poroča: Dne 18. t. m. je g. I. Zelen, trgovec v Senožecah, poslal voznika Janeza Šviglja v Divačo po blago. O tej priliki je naročil vozniku, naj počaka na postaji dva dečka — Hinka in Cirila, — naj jima naloži prtljago ter naj gresta žnjim peš gori proti Senožcem. Mejpotoma, to je nekako na pol poti med Divačo in Senožecami, na Gabrku, je prišla nevihta in v tem je strelna zadela in ubila voznika in oba konja. Dečka Hinka pa, ki je hodil par korakov za voznikom, je le omotilo, da se je nezvesten zgrudil na tla, a se je kmalo zopet zavel, ustal, ter šel dalje s Cirilom. Ta poslednji je hodil za vozom in se mu ni zgodilo nič žalega.

Bik nabodel je na roge 24letno Jero Šušnik iz Breznice. Creva so nepoškodovana, zato je upati, da okreva.

Slovenec v Ameriki ponesrečil. V Ameriki se je ponesrečil v rudokopu v Ely Minn. Slovenec Janez Zvonc, doma v vasi Selo pri Velikih Laščah. Sedaj je imel posestvo pri Lešnjakih nad Cerknico. Ponesrečeni Zvonc je na poškodbah umrl.

Lloydova palača v Trstu — se podira. Iz Trsta se poroča: Lloydova palača je v nevarnosti, da se vsak hip podere. Palača je zidana na ploskvi, katero je morje izpodjedlo. Radi tega so se tla ponižala, zidovje je dobilo razpoke. Rešilna dela so takoj pričeli.

Nečloveška mati. V Trstu je umorila svoje novorojeno dete Leopoldina Pechmann s Podkloštra na Koroškem. Nečloveško mater so zaprli.

Vojaška vest. Topničarski polk št. 8 v Gorici je na potu k strelnim vajam pri Krškem. Danes sta v Ljubljano prišli 1. in 4. baterija, ki jutri prenočita na Grosupljem. Druga in tretja baterija pa sta danes odšli iz Postojne proti Cirknici in Vel. Laščam.

Kuratorij kemičnega preskuševališča. V ta kuratorij so od poljedelskega ministra imenovani: Dežel. glavar pl. D. t. e. l. a kot načelnik, dalje okr. glavar vitez L a s c h a n, dr. Fr. Z u p a n c in deželni

poslanec vitez L a n g e r. Dalje so člani kuratorija dež. odbornik Fr. P o v š e, dr. W u r z b a c h in predsednik trgoveke zbornice L e n a r d i č.

Darila. Pomožni uradnik v Ljubljani V. J e b a č i n je dobil 52 K 50 v. darila, ker je dne 14. maja rešil iz vode Marijo K u k e c.

Nevihita. Iz Idrije, 21. julija: Sinoči okoli tri četrt 10. ure je bila za sklep sokolskih slavnosti velika nevihta. Naposled je udarila še strelna v stanovanje c. kr. učiteljice gospice J. Z ad e l a je najprej v dimnik, planila na streho ter je nekaj raztrgala, na to pa predrla strop podstražnice, v kateri je hišni vodovod. Zajemala je vodo ravno postrežnica Marija Peternel, pridno 20letno domače dekle. Strelna jo je prašnila ob glavi na desni strani v desno ramo in roko, katero je nekoliko ožgala. Ob hudem udarcu so se dekletu najbrže pretresli možgani, da je obležala v hipu nezavestna. Zavedela se je šele sedaj po skoro 20 urah in upati je, da okreva.

V Marenbergu se je, kakor se nam poroča, prostovoljno razdružila podružnica »Delavskega podpornega društva« v Celji.

Iz Ribnice na Pohorju je domu v Bezovje pri Sv. Kunigundi šel Anton Kropelj, pa potoma je umrl, in so ga nekoliko dni po smrti, za katero še nihče ni bil vedel, našli pastirji. Naš poročevalec pravi, da je kakšno zlodejstvo izključeno, ker je mrliški imel poleg sebe svojo prtljago nepoškodovano.

Češko-moravski bogoslovci vabijo na akademijo, ki se dne 30. in 31. julija vrši na Velebradu. Med drugimi bode znani prof. dr. Bráf predaval o socialnem vprašanju.

Prodali bodo 30. t. m. na dražbi posestvo bivšega mariborskega notarja dr. R a d e y a.

Pri sv. Joštu nad Kranjem se bo sv. Ane dan, 26. julija, praznovala 150letnica, odkar so bile postavljene sv. stopnjice. Premil. g. knezoškof ljubljanski bode ta dan posvetil novi altar na sv. stopnjicah in vpejli bratovščino žalostne M. B. Na Goro pride presvetli v petek proti večeru. Opravilo se začne prihodnji dan ob 8. uri.

Nezadovoljnost z Lloydovo upravo v Trstu vidno raste. Prej so se upirali delavci, zdaj se je pa začela živahna agitacija med kapitani, uradniki in strojevodji. Ti se pritožujejo, da se upravlja Lloyd na tak način, da se morajo temu kot uslužbenci odločno ustaviti. Mislili so, da ko Rinaldini odstopi, bo bolje, a so se varali. Becher n. pr. pravi, da se pri Lloyd plačuje mnogo premoga, ki se nikoli ne požge, delavcem pa ne privoščijo majhnega zboljšanja, a na stotisoče gre po nepotrebnem v zrak. Kapitani in uradniki zahtevajo, da se odstranijo gotove osebe od uprave in da se preuredi službeno in plačilno razmerje.

Utopljenec. Poroča se nam: Na Brodu, obč. Št. Vid nad Ljubljano, so našli danes ob savekem bregu utopljenca. Iz listin, koje je v žepu imel, je razvidno, da je utopljenec Janez Poklukar, rojen v Račici leta 1828, okraj Radovljica.

V Celovcu se vrši te dni streljanje koroških strelcev. Jutri se razdele nagrade.

Poštne vesti. Diurnist Frid. L a h v Opatiji je imenovan poštarjem v Zatičini. — Poštni nabiralnik so dobili v Mošnjah. Pisma se bodo odjemala od dne 15. junija do dne 15. oktobra.

Novo uradno poslopje v Novem mestu. Dela za novo zgradbo okr. glavarstva v Novem mestu so se oddala za 143.000 kron. Zidarska, tesarska in mizarska dela je prevzela kranjska stavb. družba, kamnoseška Al. Vodnik iz Ljubljane, pleškarska in slikarska O. Smita iz Novega mesta, kleparska And. Agnič iz Nov. mesta in pečarska J. Ape iz Kandije.

Utonil je v Savi pri Krškem deček A. Lavrišek; brata njegovega Janeza sta rešila J. Šiško in Jos. Koletič.

V Logatcu priredi dne 10. avgusta v prostorih g. Štajerca tamošnje dijaštvo Finžgarjevo igro »Divji lovec«. Ker je čisti dobiček namenjen ubožni šolski mladini, priporočajo se najtopleje. Po igri je zabaven večer. Drugo se še objavi.

Nesreča pri streljanju proti toči. V Št. Ferjanu na Goriškem je ponesrečil

pri streljanju proti toči posestnik Jožef Ciglič in sicer valed neprevidnosti s tem, da je vsipal smodnik v prevroči možnar. Smodnik se je vžgal, pri tem je razneslo steklenico in so ga stekleni kosi silno ranili po obrazu in vratu; bil je tudi ves osmojen. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Ljubljanske novice.

Nekaj posebnega z ljubljanskega žabjaka prinaša »Grazar Tagbl.« List pripoveduje, da je kaligraf Maks Staudinger, ki je bil aretiran v znani zadevi Ernsta Wallburga, še vedno v preiskovalnem zaporu, a obtožnice ne dobi, dasi je vse preiskovalno gradivo izčrpano. Akt roma iz Ljubljane v Gradec in od tod v iustično ministerstvo, a Staudinger ostane še vedno v zaporu. List domneva, da vsa preiskava proti njemu ni našla nič obtežilnega in da prvotna obdolžitev, da je ponaredil podpise v matriki ni resnična, ampak da je bil baron Wallburg popolnoma pravilno upisan kot sin nadvojvode Ernsta. Dalje se čuje, da je dunajski gostilničar Vogl, ki je baronu Ernstu Wallburgu posodil 3200 K, kot jamstvo dobil papirje visokostojedih oseb, ki so tudi zagotavljale, da je baron Wallburg legitimni sin nadvojvode. Po aretiranju barona Wallburga izvršila se je pri imenovanem gostilničarju hišna preiskava, pri kateri so mu vse dotične papirje zaplenili, a gostilničar jih sedaj ne more dobiti nazaj, dasi je to že opetovano zahteval.

Umrli je gospodična Ida Ravnihar. Blazno žensko dekle Franciško Knapč iz Smednika je prišla policija v neki gostilni na Dunajski cesti. Blazna Franciška Knapč je bila v varnosti v neki sobi pri smledniškem županstvu, a je ušla. Knapč se je nasilno uprla stražniku in udarjala po njem.

Zrelostni izpit v B oddelku c. kr. l. državne gimnazije v Ljubljani je bil dovršen dne 21. julija. K ustnemu izpitu je prišlo 27 kandidatov (2 prideta zaradi bolezni v septembru), 5 kandidatov je dovršilo izpit z odličnim uspehom, in sicer: Azman Ciril od sv. Jurija pod Kumom, Ogrin Francišek iz Stare Vrhlike, Sodnik Alojzij iz Ljubljane, Zorko Francišek z Vač in Urbas Ivan z B'ok. Z dobrim uspehom jih je dovršilo 15; ponavljalni izpit so dobili 4, in sicer 2 iz nemščine, 1 iz zemljepisja ter zgodovine in 1 iz matematike. Za celo leto so padli 3.

Ljubljanka je po zadnjem naliu narastla za 0.50 m. nad normalom.

Poročil se je včeraj gospod Anton Korbar z gospodično Marijo Pilko, hčerko znanega meščana in ključarskega mojstra g. Fr. Pilko. — Če stitamo!

Zgubila je blagajničarka Ivana Horak zlato verižico.

Poneveril je čevljar Brajer usnarju Skerlu za 20 K usnja in pobegnil v Trst.

Brezvesten zgrudil se je včeraj Janez Blaž iz Mengša pri Bečevci gostilni na Dunajski cesti. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v bolnico. Pravijo, da bo v bolnici skoro gotovo umrl.

Cirkus Enders pride v prvi polovici prihodnjega meseca v Ljubljano. Sedaj je v Zagrebu.

Ljubezen Ljubljancana do Zagreba. Ljubljancan Stefan Blaž je v Zagrebu razvijal tako delovanje, da mu je bivanje v Zagrebu prepovedano. Stefan Blaž pa se je predvčerajšnjim kljub temu pojavil v Zagrebu, kjer so ga aretirali.

Licealno poslopje. Dne 6. avgusta se vrši pri dež. vladi nova ponudbena obravnava glede podiranja licealnega poslopja.

Razne stvari.

— **Najnovejše od raznih strani.** Prava morska kača? Blizu Bermudotokov so vjeli početkom junija neko neznan morsk žival in jo prepeljali v New York. Dolga je 6 čevljev, podobna kači, a ima dolg, kljuno podoben gobec in velike, hude oči. Pokrita je z luskinami, kakor riba, a nima nič plavut. Dosedaj še nihče ni videl take živali in se zato zanjo zlasti prirodoslovci zanimajo. — Sredni poštini uradniki. Iz New Yorka se poroča: 2500 poštinih uradnikov tukajšnjega urada, ki so imeli dosedaj po 600, 700 ali 900 dolarjev letne plače, dobó od sedaj naprej 100 dolarjev doklade, vrhu tega dobó še 300 novih možij, da jim bodo pomagale. — Sestro obsodili na smrt. Iz Zemuna javljajo: Eden tukajšnjih stražarjev se je vrnil iz službe domov ter je svojo nabito puško postavil v kot ter odšel v krčmo. Trije njegovi otročiči so se ravno igrali »vojake«. 11letni sinček je vzel puško v roko. Igrali so »vojake«. Sestrica se ni dobro obrnila, kakor je zapovedal mlajši brat. Zato so jo spravili v »zapore« in jo obsodili na smrt. Brat Pero je nameril puško, mladi je zapovedal »ogonj«, in Pero (mislé, da puška ni nabasana) je sprožil. Strel je počil in nesrečna sestra se je zgrudila s prestreljeno glavo. Ostala je mrtva na licu mesta. Proti neprevidnemu očetu je uvedena pre-

iskava. — Umrli je na Dunaju opat mehtaristov dr. Arzenij Ajdyn, star 77 let. Rojen je bil 1825 v Periš pri Carigradu. — Roparski napad. Iz Beograda se poroča, da je tolpa Arnavtov napala samostan Visokó, zažgala poslopje ter od menihov zahtevala 3000 lir, sicer jih pomoré. Menihi so izročili denar ter se pritožili pri turški vladi. — Mejnarodna mirovna konferenca se letos vrši meseca septembra na Dunaju. Predsednik avstrijske skupine bode baron Pirquet, podpredsednika poslanec Gniwosw in dr. Millanich. — Velika nevihta je bila včeraj popoldne na Dunaju in po okolici. Po mestu je nevihta napravila mnogo škode, voda je mnogokje udrila v kleti in skladišča. Na Šnelci je utonila mala deklica. Nevihta je razasjala tudi po Solnograškem. Škoda je ogromna. — Smrt srebrnega kralja. Nekdanji delavec Makaj, ki je našel Bonanza mino v Nevadi, po kateri je srebrni trg na svetu se korenite spremenil, sedanjí milijonar, je v Londonu umrl. — Strelna udarila v avtomobil. Pruski inženir Hildert je iz Budimpešte napravil s prijateljem v avtomobilu izlet v Drinkovo. Mej potjo je nastal vihar. Strelna je udarila v avtomobil. Hildert je smrtno nevarno poškodovan, njegov spremljevalec je bil na mestu mrtve. — Planinska koča podrla se je pri Ermslebenu. Šestnajst oseb, ki so v koči vedrile, je zasutih. — Na Ogrskem je več krajev pod vodo. Mnogo hiš se je podrlo. Škoda je velika.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rim, 22. julija. Kardinal Ledochowski je danes zjutraj umrl.

Dunaj, 22. jul. Od tu gre k nemški pevski slavnosti v Gradec prihodnjo nedeljo pet posebnih vlakov.

Dunaj, 22. julija. Saksonski prestolonaslednik Friderik Avgust pride jutri na Dunaj in se popoldne odpelje v Monakovo.

Gradec, 22. julija. Včeraj se je pričel shod raznih zastopnikov, ki so se posvetovali o streljanju proti toči. Danes in jutri si ogledajo Greinitzovo tovarno in strelno postajo pri Slovenski Bistrici.

Praga, 22. julija. Ces. namestnik grof Coudenhove je včeraj v dež. zboru izjavil, da vlada ne dovoli zvišanja deželne naklade na pivo od 1 K 40 vin. na 2 kroni.

Inomost, 22. julija. Pogajanja v zadevi avtonomijskega načrta se živahno nadaljuje. Ako se doseže ugoden vspeh, bode tirolski deželni zbor sklican v novo zasedanje meseca decembra.

Bern, 22. julija. Tu zboruje mejnarodni časnikarski shod.

Belgrad, 22. julija. Listi poročajo, da se dne 15. oktobra kralj in kraljica odpeljeta v Rusijo.

Umrli so:

17. julija. Marija Sušnik, delarka, 71 let, Radcega cesta 11, ostarelost.

18. Jožef Dežman, sodarjev sin, 4 mes., Črna vas 21, črevesni katar. — Nikolaj Heraković, grško kat. višji svečenik, 73 let, Poljanska cesta 60, ostarelost. — Helmut Leinert, nadčastnik, 17 mes., Levstikove ulice 15, črevesni katar in Ecclampsie.

19. julija. Jožef Kussman, zasebni uradnik, 70 let, Stari trg 9, pljučnica.

V bolnišnici:

19. julija. Uršula Zurbil, gostija, 68 let, ostarelost. — Angela Heinz, strugarjeva hči, 3 leta, davica. — Ivana Vidic, hišnica, 43 let, jetika. — 20. julija. Anton Klančar, duinar, 52 let, Contucio thoracis Comolio cerebri.

Pozor! „Naši liberalci!“ Pozor!
Plameneče grmade! Otrok z nabito puško! Jezuitske skrivnosti! Peter Arbuez razkrinka! Črna tropa!

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barmetro v m.m.	Temperatura po Čadlji	Veterevi	Nebes	Požarna v. m. m.
21. 9. zveč.	750.5	19.6	sl. zab.	nevihta		
21. 7. zjutr.	734.9	14.6	sl. sever	del. obl.		13.9
2. popol.	734.1	22.8	sl. jvzh.	pol. obl.		

Srednja včerajšnja temperatura 20.4°, normale: 19.9°.

Zitne cene

dné 21. julija 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7-22	7-23
Ri za jesen	6-35	6-36
Koruzi za juli-avgust	5-15	5-17
" sept.-oktober	5-22	5-23
Oves za sept.-oktober	5-68	5-69
" jesen	5-68	5-69

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	6-80	6-81
Ri za oktober	5-45	5-49
Oves za oktober	5-35	5-36
Koruzi za julij	4-77	4-78
" avgust	4-83	4-83
" maj (1903)	4-93	4-94

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-25	do 9-80
" južno tel.	9-40	9-80
Ri	7-10	7-30
Ječmen	—	—
" ob Tisi	—	—
Koruzi ogerska	5-25	5-35
Čikvanti	6-—	6-40
Oves srednji	7-25	7-50
Višol	7-25	10-—

Dunajska borza

dné 22. julija.

Skupni državni dolg v notah	101-80
Skupni državni dolg v srebru	101-70
Avstrijska zlata renta 4%	121-60
Avstrijska krona renta 4%	59-75
Ogerska zlata renta 4%	121-45
Ogerska krona renta 4%	97-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	1605-—
Kreditne delnice, 160 gid.	678-25
London vista	239-70
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-07 1/2
20 mark	23-39
20 frankov (napoleonidor)	19-06
Italijanski bankovci	94-10
C. kr. cekini	11-26

Poziv „Narodovcu.“

Pisatelja dopisa „Iz Smlednika“, ki je bil dne 17. t. m. priččen v „Slov. Narodu“ pozivljem, naj objavi svoje ime. Dalje se bova potem pred sodnijo zmenila. Da to tem preje stori, obljubim mu 100 K nagrade, če svoje trditve dokaže. Ako pa nima poguma se pod svoje laži podpisati, je najnesramnejši neznačajnej in obrekovalce, ki ni vreden, da bi mu na njegove nesramne laži odgovarjal!

V Smledniku, 20. julija 1902.

Vojteh Hybášek
kaplan.

Zahvala.

Za mnogobrojne, od blizu in daleč nam došle dokaze prisrčnega sočutja povodom nenadne izgube dragega soproga, oziroma očeta, brata strica in tasta

Fran Berdavs-a

c. kr. postarja, trgovca in posestnika,

kakor tudi za prekrasne vence, mnogobrojno osebno udeležbo preč. duhovščini, tukajšnjemu orožništvu, vsem prijateljem in znancem, ter ganljivo petje gg. pevcev pri sprevedu ranjega nam dragega k zadnjemu počitku izrekamo najtoplejšo zahvalo ter prisrčni Bogu plati!

Dobrepolje v juliju 1902.

Zalujoči ostali.

Barve, s katerimi more vsako barvati razno svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 524 12 11-3

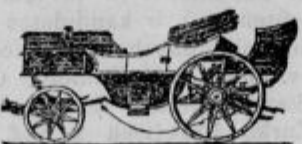
Prediva

vsako množino kupi **Anton Kolenc v Celju** po gl. 28.— 100 kg, kar se do 23. t. m. dopošlje. 844 (5-5)

Kolarske, kovaške, in sedlarske pomočnike in učence

sprejme takoj izdelovatelj

VOZOV

Peter Keršič Šiška Ljubljana.

861 3-1

Razpis službe.

866 2-1

Na II. mestni deški petrazrednici je popolniti mesto

nadučitelja — voditelja.

Prosilci za razpisano mesto naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem vlagajo

najkasneje do 10. avgusta t. l.

pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 20. julija 1902.

Vožnjekarte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa 346 18

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Na prodaj

je pod ugodnimi pogoji v dobnih toplicah pri Celju

lična, enonadstropna

Hiša

z 11 sobami za stanovanje, ki so skoro vse opremljene z notranjo opremo. Hiša ima dve kuhinji in še posebej kuhinjo za perilo; jo prav primerna za letovišče, pa tudi za stalno prebivanje.

Naslov lastnika se zve pri upravnistvu „Slovenca“.

820 (6-5)

Razglas.

832 3-3

Na Teriškem gradu (Ruckenstein) železniška postaja Sevnica se bode potom

prostovoljne dražbe

prodajalo in sicer:

v ponedeljek dné 21. t. m.

deset krav in telic, šest volov in juncev, dva konja, šest prešičev, razni vozovi ter drugo gospodarsko orodje, dalje se bode prodalo okoli 90 veder dobrega dolenskega vina, nekaj sadnega mošta ter okoli 30 velikih in malih dobro ohranjenih vinskih sodov, ter razno vrstno žito.

V torek dné 22. t. m.

hišna oprava za 16 sob od prostega do najfinjšega: razne omare, postelje, mize, stole, pregrinjala, zastori, klavir, biljard, fine stenske ure, razno jedilno orodje ter perilo itd.

V sredo dné 23. t. m.

vsi poljski pridelki na njivah, in tudi druga košnja na travnikih.

Dražba se začne vsakokrat ob 9. uri zjutraj.

Anton Korbar,

trgovec

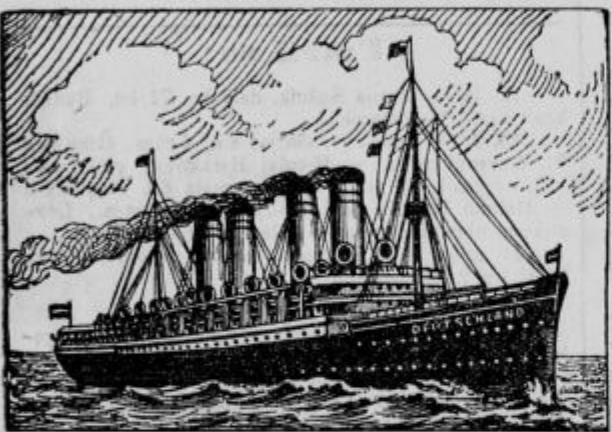
Marija Korbar rojena Pilke

poročena.

Ljubljana, 21. julija 1902.

Mesto drugega obvestila.

865 (1-1)

Največje, najhitreje ter najvarneje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v

AMERIKO.

Hamburg - New York le 6 dni.

Vožne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno oblastveno potrjena

agentura Hamburg - Ameriške Linije,

v Ljubljani, Marijin trg št. 1,
nasproti franciskanski cerkvi.

FERSAN-CACAO

je železnato redilno in krepilno sredstvo ter kri tvorilno in živce krepilno, prijetnega okusa in lahko prebavno. — Blagovoli se vprašati zdravnika. 618 50-8

Glavna zaloga za Kranjsko: Jos. Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Gramofon

Je najboljši in najglasnejši govornilni stroj na svetu (s trdimi ploščami.)

845 (24-3)

Avtomate

za gostilne

prodaja (tudi na obroke) do največjih in najfinjših

Rudolf Weber,

urar v Ljubljani,

Starý trg št. 16

Spretni zastopniki se povsod sprejmó!

Svetovnozmani

!!! Nad 300.000 v rabi. Nad 500 prvih odlik. !!!

Alfa-Laval-Separator-ji

so najboljši posnemavci smetane.

Je dobiti v 14 različnih velikostih, ki posnamejo od 40—2000 litrov v eni uro.

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in za par,

pa tudi vse druge stroje za mlekarstvo izdeluje in pošilja

Akcijska družba Alfa-Separator, Dunaj.

Zaloga za južne dežele v Gradcu, Annenstrasse 26.

Podružnice: Budimpešta, Praga. 125 52-83

Ceniki, podučne brožure, proračuni in načrti za mlekarne na razpolago. Svet se daje v vseh zadevah mlekarstva. Zahteva naj se naš strokovni list „Alfa-Mittheilungen“ brezplačno.

Posebnost: moka brez gumij.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 78